

valgets Endringsforslag til § 16, hvorefter en tilsvarende Sætning var foreslaet ikke at skulle optages i § 16. Jeg havde dog hast ifinde, hvis jeg igaar havde været tilstede, at tale for denne Bestemmelse, idet navnlig, naar det var sleet for nyligt, at Lyendet ved Uforsigtighed med Ild eller Lys havde forarsaget Brand, let en saadan Angst kunde opstaae for et saadant Lyende, at jeg maa finde det billigt, at den Huusbond, som, uden at have været vidende derom, har fæstet Lyendet, bliver berettiget til at nægte at modtage det. Og naar man var gaaet ind paa, at Huusbonden skulde være berettiget til ikke at modtage et saadant Lyende, saa maatte man ogsaa her give den Bestemmelse, at, naar Lyendet var kommet i Tjenesten, og Huusbonden bagefter fik det at vide, maatte han være berettiget til at fordrø, at det skulde forlade hans Tjeneste. I det Hele taget har jeg nemlig meent, at det maatte bedømmes efter de samme Grundsætninger, naar Huusbonden kan afvise Lyendet ved Begyndelsen af Tjenesten, og naar han senere kan bortvise det, efterat det er kommet i Tjenesten, dog at ved Grundsætningernes Anvendelse Forholdene medføre, at man i flere Tilfælde maa indrømme Huusbonden Ret til at bortvise Lyendet paa Grund af Forseelser, begaaede i Tjenesten, end man kan indrømme ham Ret til, paa Grund af Forseelser, begaaede i en foregaaende Tjeneste, at afvise det; dette er en naturlig Følge af det Personlige i Forholdet mellem Parterne, som gjør, at Forseelser mod Huusbonden i tidligere Tjenester, naar de ikke antage en grovere Character, i Reglen ikke bør komme i Betragtning i de senere Tjenester. Men den nævnte Forseelse, at Brand er forarsaget ved Lyendets Skjodesløshed, eller at Lyendet gjentagende har vlist Uforsigtighed med Lys eller Ild, er af den Bessaffenhed, at jeg har meent, at Huusbonden maatte være berettiget til at bortvise Lyendet, naar det i sin seneste Tjeneste havde gjort sig skyldigt deri. — Den Forandring, som Udvalget har foreslaet med Hensyn til Nr. 11, er ligeledes en Følge af, hvad der igaar blev vedtaget til § 16, idet man, forsaavidt angaaer Huusbondens Ret til at afvise det Lyende, som har

en smitsom eller væmmelig Sygdom, ikke har villet indskrænke Bestemmelsen dertil, at denne Ret kun skulde tilkomme Huusbonden, naar Sygdommen var paadraget ved Usædelighed. Jeg troer nu vel, at dette Tillæg er betegnende for de Sygdomme, som her burde komme i Betragtning, men, naar man har borttaget denne nærmere Bestemmelse i § 16, saa maa ogsaa her en Omredaction finde Sted i § 46. Sagen har forresten ikke videre Bigtighed. — Udkastets Bestemmelse om det frugtfulde Lyende har Udvalget foreslaet indskrænket til at gjælde om det ugifte Lyende; derimod kan jeg ikke have Noget at erindre. Under Nr. 16 er det omhandlet, at Lyendet ved sin Antagelse har skuffet Huusbonden ved falsk „Studsmaal“; istedet herfor har Udvalget foreslaet, at der skulde sættes „Bidnesbyrd“. Efter min Mening vil det være rigtigere at beholde „Studsmaal“, da det netop er dette Ord, som i Lyendeforholdet er betegnende og characteristisk. Det Bidnesbyrd, som gives Lyendet, er et Studsmaal, og den omhandlede Forseelse betegnes saavel i Loven som i daglig Tale „falsk Studsmaal“. Naar det mere almindelige Udtryk „Bidnesbyrd“ bruges, saa er vistnok ogsaa deri indbefattet Studsmaal, og med Hensyn til Virkningen bliver det altsaa det samme, hvad enten man antager Udvalgets Forslag eller Udkastets. Den ærede Ordfører har ogsaa bemærket, at Udvalget ikke holder videre paa dette Udtryk; jeg skulde dog troe, at der ikke er nogen Anledning til ikke at bruge det Udtryk, som netop for Lyendeforholdet er det meest betegnende. At i Nr. 17 Udtrykket „mandligt“ foran Lyende gaaer ud, er naturligviis Noget, jeg ikke kan have Noget imod at bemærke. Der kan ikke være Tale om, at denne Bestemmelse skulde angaae Andre end det mandlige Lyende, idet dette Punct indholder en Bestemmelse om det Tilfælde, at Lyendet indkaldes til Krigstjeneste. Grunden til, at der i Udkastet staaer „mandligt Lyende“, er den, at der strax foran i Nr. 13 er nævnt qvindeligt Lyende. — Det ærede Udvalg har endelig til § 46 foreslaet et Tillæg, som den ærede Ordfører ikke omtalte. Dette Tillæg gaaer ud paa, at de i Paragraphen omhandlede Omstændigheder,